

**Zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění
Strategického rámce přípravy
na stárnutí společnosti na období
2023–2025
za roky 2023 a 2024**

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

červen 2025

OBSAH

POUŽITÉ ZKRATKY	3
ÚVOD	4
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ VIZE AKČNÍHO PLÁNU	8
1. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 1	18
2. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 2	24
3. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 3	27
4. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 4	29
5. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 5	34
ZÁVĚR	37

POUŽITÉ ZKRATKY

ČR – Česká republika
ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ – Český statistický úřad
ESG – Environment, Social and Governance
EU – Evropská unie
HMP – Hlavní město Praha
IDA – Informativní důchodová aplikace
IZS – Integrovaný záchranný systém
MAS – místní akční skupina
MF – Ministerstvo financí
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV – Ministerstvo vnitra
NNO – nestátní nezisková organizace
ORP – obec s rozšířenou působností
OZP – osoba se zdravotním postižením
RILSA – Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
SWGA – The Standing Working Group on Ageing
U3V – univerzity třetího věku
ÚP ČR – Úřad práce České republiky

ÚVOD

Předkládaná Zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025 (dále jen „Zpráva“) za roky 2023 a 2024 je prvním vyhodnocením tohoto klíčového dokumentu. Akční plán byl vypracován v návaznosti na usnesení vlády České republiky č. 786 ze dne 13. září 2021, kterým byl schválen Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2021–2025. Toto usnesení uložilo ministru práce a sociálních věcí předložit vládě Akční plán, který měl podrobněji rozpracovat jednotlivá opatření Strategického rámce a navrhnout systém monitoringu a vyhodnocení jejich plnění.

V souvislosti s nově vyvstálými výzvami a potřebami společnosti Akční plán aktualizoval a dále rozpracoval původní Strategický rámec. Akční plán byl následně schválen usnesením vlády České republiky č. 920 dne 29. listopadu 2023.

Tato Zpráva je vypracována v souladu s uvedeným usnesením vlády a pokrývá období od schválení Akčního plánu v části roku 2023 a celý rok 2024. Poskytuje tak přehled o počátečním plnění stanovených cílů a opatření. Akční plán odráží současné trendy na trhu práce, včetně rychle se měnících požadavků na dovednosti, s cílem zlepšit přístup na trh práce, zvyšování kvalifikace, zajištění důstojné mzdy, poskytnutí přiměřené ochrany a péče, podporuje aktivní stárnutí a zdravý životní styl. Základní vize, ke které Akční plán směřuje, je zformulována do globálních cílů, které by měly být do roku 2025 naplněny.

Globální cíle politiky přípravy na stárnutí jsou:

- I. spolupráce státu se všemi aktéry jako základ odolné společnosti,
- II. aktivní osobní přístup ke stárnutí,
- III. důstojné stáří a kvalita života.

Tyto globální cíle jsou dekomponovány do jednotlivých hlavních a strategických cílů, které se pak rozpadají na několik specifických cílů, které jsou naplňovány prostřednictvím konkrétních opatření. Opatření jsou praktickým naplněním nejnižší hierarchické úrovně cílů a vyjadřují jednotnou ucelenou aktivitu, jejíž realizace přispívá k naplnění příslušného specifického cíle. Na úrovni opatření jsou stanovené indikátory, jejichž naplnění u všech příslušných opatření vede ke splnění daného specifického cíle.

Oproti Strategickému rámci a vytyčenému Desateru, bylo v Akčním plánu formulováno 5 hlavních cílů, kterými jsou:

1. Zajistit institucionální podporu přípravy na stárnutí,
2. Podporovat aktivní a zdravé stárnutí,
3. Podporovat zaměstnanost a adaptabilitu na trh práce,
4. Podporovat bezpečný život starších lidí,
5. Podporovat důstojné zajištění ve stáří.

Strategické a specifické cíle podřazené hlavním cílům formulované v Akčním plánu jsou:

1. Zajistit institucionální podporu přípravy na stárnutí

1.1. Nastavit udržitelnou řídicí a koordinační roli státu v politice přípravy na stárnutí společnosti s důrazem na spolupráci aktérů

1.1.1. Zajistit udržitelnost institucionální podpory seniorského tématu a tématu stárnutí na centrální úrovni

1.1.2. Nastavit spolupráci s dalšími relevantními subjekty v tématu seniorské politiky a politiky přípravy na stárnutí společnosti

1.1.3. Zmapovat nástroje přípravy na stárnutí společnosti v ČR a dalších zemích EU a vyhodnocovat aplikovatelnost těchto příkladů dobré praxe do prostředí ČR

1.2. Nastavit výzkumné a evaluační mechanismy a zavést pravidelné vyhodnocování dopadů nástrojů politiky přípravy na stárnutí

1.2.1. Systematicky analyzovat potřeby a situaci seniorů na podkladě dostupných dat

1.2.2. K nástrojům politiky stárnutí nastavit měřitelné výstupy a indikátory pro monitorování a evaluaci a dle nich pravidelně vyhodnocovat efektivitu nástrojů.

1.3. Realizovat osvětové a vzdělávací aktivity a kampaně pro veřejnost/aktéry

1.3.1. Realizovat a podporovat osvětové kampaně a aktivity

1.3.2. Zlepšit informovanost ekonomicky aktivního obyvatelstva o nezbytnosti vytváření vlastních zdrojů pro finanční zabezpečení na stáří

2. Podporovat aktivní a zdravé stárnutí

2.1. Podporovat aktivity rozvíjející zdravé stárnutí na komunitní úrovni

2.1.1. Podporovat poradenství a aktivity primární prevence lidem 50+, lidem v seniorském věku

2.2. Rozvíjet dobrovolnictví směřující k podpoře seniorské populace a mezigenerační solidarity

2.2.1. Podporovat financování rozvoje dobrovolnictví seniorů a seniorek na komunitní úrovni

2.2.2. Podporovat mezigenerační vzdělávací aktivity škol a dalších institucí vedoucí k prosperitě seniorské populace

3. Podporovat zaměstnanost a adaptabilitu na trh práce

3.1. Aplikovat nástroje APZ a další opatření k udržitelnosti zaměstnanosti věkově starších osob

3.1.1. Podporovat rekvalifikace seniorů a celoživotní učení pro osoby 50+

3.1.2. Podporovat aktivity zamezující diskriminaci z důvodu věku na trhu práce

3.2. Rozvíjet firemní kulturu vstřícnou všem věkovým skupinám

3.2.1. Zvýšit povědomí o principu age managementu mezi zaměstnavateli

3.2.2. Podporovat implementaci age managementu do praxe a zohlednit nejnovější trendy age managementu v pracovních procesech a v oblasti pracovního trhu

3.3. Podpora sociálně zodpovědného podnikání

3.3.1. Zvýšit povědomí o ESG a podporovat a monitorovat jeho zavádění

3.4. Rozvíjet nabídku celoživotního učení zaměřenou na adaptabilitu na trh práce

3.4.1. Podporovat rozvoj celoživotního vzdělávání v digitálních technologiích

4. Podporovat bezpečný život starších osob

4.1. Realizovat aktivity zaměřené na prevenci kriminality ve vztahu k seniorské populaci a nastavit prevenci i ochranu seniorů a seniorek před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním

4.1.1. Působit preventivně v rámci výkonu sociální práce s jednotlivcem i se skupinami osob

4.1.2. Posilovat prevenci kriminality ve vztahu k seniorské populaci plněním úkolů Strategie prevence kriminality MV na léta 2022–2027

4.1.3. Nastavit problematiku prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek – mapování rozsahu fenoménu

4.1.4. Posilovat řešení problematiky prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek prostřednictvím Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí

4.1.5. Nastavit problematiku prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek – příprava akčního plánu

4.1.6. Legislativně posílit ochranu seniorů a seniorek ve společnosti

4.2. Podporovat prostředí příznivější pro všechny věkové skupiny a budovat bezbariérový veřejný prostor

4.2.1. Podporovat tvorbu, aktualizaci a povědomí o bezbariérových mapách obcí vč. Zpracování analýzy komunitního mapování

4.2.2. Komplexně podporovat téma smart city

4.2.3. Podporovat bezbariérovou veřejnou dopravu zejména na venkově, ale i ve městech

5. Podporovat důstojné zajištění ve stáří

5.1. Zajistit nastavení penzijního systému umožňující kvalitní život seniorů a seniorek

5.1.1. Připravit dřívější odchod do důchodu pro zaměstnance a zaměstnankyně pracující v náročných profesích

5.1.2. Usilovat o další snižování rozdílů mezi důchody mužů a žen

5.1.3 Zajistit vyhodnocování poměru starobních důchodů k průměrné mzdě

5.1.4. Rozšířit informování občanů na webu MPSV a ePortálu ČSSZ a jeho rozšíření o další informace

5.1.5. V rámci daňového systému a systému důchodového pojištění identifikovat možné zdroje pro podporu finanční stability státního rozpočtu

5.2. Zajistit dostupnost sociálních a zdravotních služeb umožňující důstojný život i pro osoby vyžadující pomoc druhých nejen z důvodu věku

5.2.1. Vytvořit zákonný rámec pro udržitelný systém provázaných služeb péče

5.2.2. Posílit dostupnost sociálních služeb s důrazem na setrvání člověka ve vlastním prostředí a na individualizovaně poskytovanou péči

5.2.3. Upravit financování sociálních služeb s důrazem na jejich udržitelnost

5.3. Cíleně podporovat neformální pečující

5.3.1. Usilovat o legislativní úpravu postavení neformálně pečujících

5.3.2. Realizovat analýzy: situace neformálních pečujících v souvislosti s trhem práce, jejich zdravím a mobilitou

5.3.3. Podporovat zapojení mužů do péče

5.4. Zajistit dostupné bydlení pro starší lidi

5.4.1. Vytvořit systém mapování a pravidelného vyhodnocování bezbariérovosti domácnosti/bytů v jednotlivých regionech

5.4.2. Zajistit financování pro optimalizaci počtu bytů s dokončenými bezbariérovými úpravami a energeticko-účinného bydlení

5.4.3. Podporovat vznik víceúčelových a mezigeneračních obytných zón nejen na venkově

5.4.4. Zajistit podporu seniorů a seniorek v legislativních i nelegislativních úpravách vztahujících se k bydlení

5.4.5. Ve spolupráci s katedrou architektury spolupracovat na doporučení směrem k mezigeneračnímu soužití, inovačním prvkům pro další uplatnění v systému.

Zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023-2025 za roky 2023 a 2024 (dále pouze „Zpráva“) byla vytvořena na základě podkladů od jednotlivých gestorů opatření uvedených v Akčním plánu k

naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023-2025 (dále pouze „Akční plán“). Přílohou Zprávy je tabulka obsahující podrobné vyhodnocení všech opatření Akčního plánu. Textová část Zprávy společně s tabulkovou přílohou představují komplexní vyhodnocení Akčního plánu za první období jeho účinnosti. Zpráva vyhodnocuje všechna opatření, jejichž termín splnění spadá (alespoň částečně) do roku 2023 a 2024. Obsahuje tedy vyhodnocení i těch opatření, která mají být plněna průběžně.

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ VIZE AKČNÍHO PLÁNU

Vize Akčního plánu:

Vize tohoto Akčního plánu je vytváření odolné a soudržné společnosti, která podporuje důstojné stáří, kvalitu života seniorů a jejich aktivní účast na všech aspektech života. Cílem je zabezpečit prostředí, kde mohou starší lidé žít bezpečně, zdravě a aktivně, čímž se posiluje jejich role v rodinách i ve společnosti jako celku.

K detailnějšímu rozvedení vize slouží hlavní cíle.

Hlavní cíle strategického rámce (konkretizace vize):

1. Zajistit institucionální podporu přípravy na stárnutí

Senioři hrají klíčovou roli v naší společnosti, a to nejen jako nositelé zkušeností, ale i jako aktivní účastníci komunitního života. Jsou to jedinci, kteří přispívají k utváření hodnot a tradic, které formují naše společenské normy. Jejich participace na společenském, kulturním a ekonomickém dění je nezbytná pro stabilitu a soudržnost společnosti. Tyto generace, se svými bohatými životními zkušenostmi, mohou sloužit jako mentoři a vzory pro mladší generace, čímž posilují mezigenerační vztahy. Je proto zásadní, aby se senioři cítili jako plnohodnotní členové společnosti s přístupem k potřebným zdrojům a podpoře. Aktivní stárnutí umožňuje starším lidem udržovat si zdravý životní styl a zůstat zapojeni do života ve všech jeho aspektech.

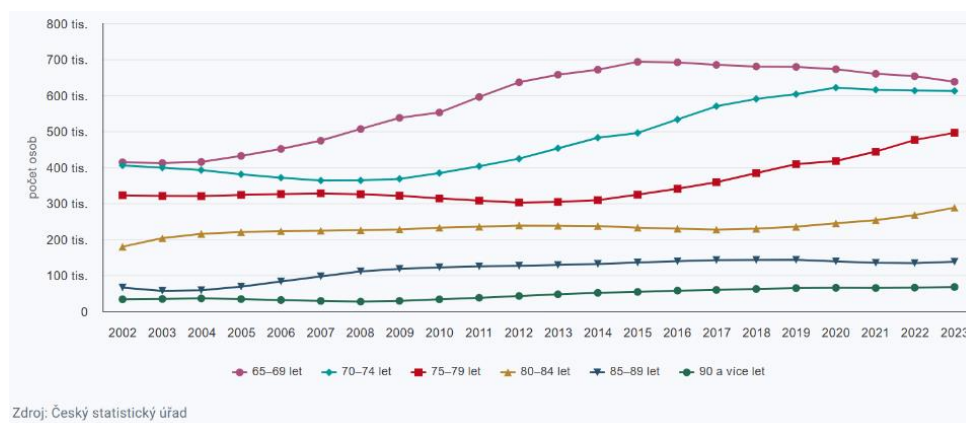
Indikátory naplnění vize:

- Věková struktura
- Naděje dožití
- Projekce obyvatelstva

Vyhodnocení indikátorů:

Počet seniorů (osob ve věku 65 a starších) v Česku neustále roste. Na konci roku 2023 bylo v Česku 2,24 milionu osob ve věku 65 a více let, což je o 23 % více než před deseti lety a zároveň nejvyšší hodnota v historii. Na konci roku 2023 se na celkovém počtu obyvatel

ve věku 65 a více let podílela věková skupina 60–69 let 28 %, dalších 27 % pak tvořily osoby ve věku 70 až 74 let¹. Data za rok 2024 zatím nejsou publikována.

Graf 1: Obyvatelstvo ve věku 65 a více let podle věku v Česku a krajích v letech 2002–2023

V roce 2023 měli muži, kteří dovršili 65 let, před sebou v průměru ještě 16,7 let života, což znamená, že by se mohli dožít 81,7 let. Ženy, které v roce 2023 dosáhly 65 let, měly před sebou průměrně 20,4 let života, což znamená dožití ve věku 85,4 let – tedy o 3,7 let více než muži. U mužů ve věku 80 let byla průměrná očekávaná délka života 7,5 let, zatímco ženy ve stejné věkové kategorii by se dožily průměrně 9,2 let². Tato čísla ukazují, že i v seniorském věku se očekávaná délka života významně liší mezi pohlavími, přičemž ženy žijí déle než muži.

V dlouhodobém horizontu se očekává, že podíl seniorů ve věku 65 let a více vzroste z dnešních přibližně 20 % na zhruba jednu třetinu celé populace kolem roku 2100³. Tento trend je výsledkem stárnutí populace a prodlužování délky života, což bude mít významné dopady na sociální, ekonomické a zdravotní systémy.

Hlavní opatření: podporovat proaktivní přístupy v činnosti Rady a Pracovní skupiny, zajistit pravidelná setkání stálé pracovní skupiny, podpořit aktivity vedoucí k většímu vnímání seniorského tématu a tématu stárnutí na místní úrovni v rámci workshopů v každém kraji, jedenkrát ročně uspořádat setkání se zástupci krajských úřadů, podporovat rozvoj a vzájemnou spolupráci MPSV a NNO v seniorské problematice, podporovat nastavení a rozvoj spolupráce s odbornými akademickými subjekty v rámci sběru dat, realizace průzkumů a jejich vyhodnocení, každoročně vyhodnocovat dostupná data ČSÚ na webech jednotlivých rezortů, mapovat používané nástroje a dobrou praxi, sbírat data disagregovaná dle pohlaví, kde je to možné a do vyhodnocování dat zapojovat genderovou perspektivu,

¹ ČSÚ. Senioři v datech. Věková struktura. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/vekova-struktura>

² ČSÚ. Senioři v datech. Naděje dožití. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/nadeje-dozeni>

³ ČSÚ. Senioři v datech. Projekce obyvatelstva. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/projekce-obyvatelstva>

realizovat průzkumy na téma stárnutí společnosti dle demografických trendů vč. zapojení genderové perspektivy při sestavování, realizaci a vyhodnocování dotazníku, realizovat osvětovou kampaň pro pedagogické pracovníky, realizovat osvětovou kampaň pro podporu tvorby úspor z vlastních zdrojů vč. zaměření specificky na ženy seniorky, jako zranitelnější a početnější skupinu.

2. Podporovat aktivní a zdravé stárnutí

Podpora zdravého a aktivního stárnutí je klíčovým cílem, který reflektuje potřebu vytvářet podmínky pro kvalitní a smysluplný život seniorů. Tento cíl usiluje o to, aby senioři měli přístup k příležitostem, které podporují jejich fyzické, psychické a sociální zdraví, a umožňují aktivní zapojení do společnosti. V rámci tohoto úsilí se zaměřujeme na oblasti jako je podpora zdravého životního stylu, celoživotní vzdělávání, dobrovolnictví a vytváření podmínek pro aktivní účast seniorů v komunitních aktivitách.

Důležitým aspektem je také zajištění programů zaměřených na prevenci sociální izolace a podporu mezigeneračních vztahů, které přispívají k posílení sociálních vazeb a integraci seniorů do společnosti. Naším cílem je nejen zlepšit životní podmínky starších osob, ale také obohatit celou komunitu o zkušenosti a znalosti, které senioři mohou přinést.

Indikátory naplnění vize:

- Lůžková zdravotnická zařízení
- Subjektivní vnímání zdraví
- Počet dobrovolníků

Vyhodnocení indikátorů:

Mezi nejčastější oddělení, na kterých jsou senioři dlouhodobě hospitalizováni, patří interní lékařství, chirurgie, následná péče, neurologie a kardiologie. V roce 2023 bylo na interních odděleních hospitalizováno přes 229 000 seniorů, zatímco ve věkové skupině 15–64 let šlo jen o zhruba 91 500 případů. Na chirurgických odděleních bylo zaznamenáno přes 122 000 hospitalizací osob starších 65 let, zatímco u osob ve věku 15 až 64 let činil počet případů skoro 160 000. Výrazný rozdíl byl patrný také u následné péče – počet hospitalizací seniorů zde dosáhl 76,5 tisíce, což je více než sedmkrát vyšší hodnota než u populace mezi 15 a 64 lety⁴.

⁴ČSÚ. Senioři v datech. Lůžková zdravotnická zařízení. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/luzkova-zdravotnicka-zarizeni>

Zdraví lze vnímat ale i v subjektivních rovinách. V České republice v roce 2022 vnímalo svůj zdravotní stav jako velmi dobrý či dobrý až 68 % české populace⁵. Toto číslo se následující rok (2023) snížilo na 66,4 %⁶.

V roce 2023 se v Česku dobrovolnické činnosti věnovalo přibližně 1,66 milionu lidí ve věku 15 let a více. Přičemž ženy se do dobrovolnických činností zapojovaly o něco častěji než muži. Nejvíce dobrovolníků bylo ve věku 25–44 let (přes 36 %) a 45–64 let (přes 36 %). Skupina 65+ tvořila 18 %, přičemž z nich bylo přes 64 % žen⁷. Data pochází z modulu o dobrovolnictví v rámci Výběrového šetření pracovních sil Českého statistického úřadu z druhé poloviny roku 2023. Údaje za rok 2024 zatím nejsou dostupné.

Hlavní opatření: zmapování slabých míst poradenských nabídek poskytovatelů primární prevence pro lidi 50+, provést analýzu poradenských služeb a nabídek poskytovatelů primární prevence pro lidi 50+ a seniory, podporovat zdravý životní styl a prevenci v průběhu celého života, podporovat dobrovolnictví a rozvoj dobrovolnických center v krajích na regionální úrovni, podporovat komunitní setkávání a participaci rodin prostřednictvím aktivit obcí a komunitních/rodinných center skrz podporu obcí ve stávajících dotačních titulech a soutěžích, podpořit mezigenerační vzdělávání.

3. Podporovat zaměstnanost a adaptabilitu na trh práce

Podpora zaměstnanosti a adaptability na trhu práce je zásadním cílem, který reflektuje důležitost aktivního zapojení seniorů a osob s nižšími šancemi na uplatnění do pracovního procesu. Tento cíl se zaměřuje na vytváření podmínek, které umožňují starším pracovníkům zůstat konkurenceschopnými na dynamickém trhu práce a reagovat na rychle se měnící požadavky zaměstnavatelů. Aktivní přístup k zaměstnanosti zahrnuje podporu rekvalifikací, možnost celoživotního vzdělávání a rozvoj dovedností, které jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění ve stále se vyvíjejícím pracovním prostředí. Klíčovým prvkem této strategie je i posílení firemní kultury, která je otevřená všem věkovým skupinám, a podpora age managementu v organizacích, což zahrnuje uznání hodnoty znalostí a zkušeností starších pracovníků. Cílem je nejen podporovat individuální zaměstnanost, ale také vytvářet inkluzivní a spravedlivé pracovní prostředí, které eliminuje ageismus a diskriminaci na základě věku. Tím se zajišťuje, že všichni, bez ohledu na věk, mají příležitosti pro osobní a profesní růst.

⁵ ČSÚ. Zdravotní stav obyvatelstva. 2023. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/kraje-spolecne/zdravotni-stav-obyvatelstva>

⁶ ČSÚ. Zdravotní stav obyvatelstva. 2024. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/zdravotni-stav-obyvatelstva>

⁷ Dobrovolnický pomáhala téměř pětina obyvatel ČR, převládaly ženy. Dobrovolnictví v ČR – 2023. 2024. Dostupné z: [990283-24.pdf](https://csu.gov.cz/990283-24.pdf)

Indikátory naplnění vize:

- Nezaměstnaní v Česku podle věkových skupin
- Věk odchodu do důchodu

Vyhodnocení indikátorů:

V roce 2023 podle dat Českého statistického úřadu bylo přes 21 000 obyvatel České republiky nad 55 let nezaměstnaných⁸. Tato statistika poukazuje na to, že starší lidé mají i v současnosti potíže s udržením nebo nalezením pracovního místa, a to navzdory prodlužujícímu se věku odchodu do důchodu.

K prosinci roku 2021 činil průměrný věk starobního důchodce, který pobíral pouze sólo starobní důchod 71 let⁹. Průměrný věk starobního důchodce (za obě pohlaví dohromady), který pobíral pouze sólo starobní důchod, činil k prosinci 2022 72 let¹⁰. Pokud bychom se zaměřili na všechny starobní důchodce, tedy včetně těch, kteří pobírají ke starobnímu důchodu i vdovský/vdovecký důchod, průměrný věk k prosinci 2021 činil 73 let a k prosinci 2022 74 let.

Hlavní opatření: podporovat zavádění inovativních podmínek pro zaměstnatelnost klientů 50+ vč. zapojení specifických potřeb žen a specifických potřeb mužů, podporovat individuální a komplexní programy rekvalifikací starších osob od věku 55+ ihned po zaevidování na ÚP ČR (evidence nezaměstnaných) vč. zapojení specifických potřeb žen a specifických potřeb mužů, iniciovat a podpořit vznik učebních oborů otevřených pro osoby 50+, zpracovat metodiku obsahující nástroje pro usnadnění startu podnikání, nastavení a koordinace agendy age managementu a zdravého a aktivního stárnutí, podporovat a zavádět princip Age managementu do praxe, realizovat kulaté stoly pro sjednocování zavádění principů Age managementu do praxe, realizovat kampaň na podporu zavádění ESG, realizovat kampaň na kontinuální podporu digitálních dovedností.

⁸ČSÚ. Zaměstnanost a nezaměstnanost (VŠPS). Nezaměstnaní v Česku podle věkových skupin (tis osob). 2023. Dostupné z: https://csu.gov.cz/zamestnanost-a-nezamestnanost-vsps?pocet=10&start=0&1_pocet=10&1_start=0&pouzeVydane=true&skupiny=43&vlastnostiVystupu=15,01&razeni=datumVydani&1_pouzeVydane=true&1_skupiny=43&1_vlastnostiVystupu=12&1_razeni=-datumVydani#grafy_graf-nezamestnani-v-cesku-podle-vek

⁹ ČSÚ. Senioři v datech. 2022. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107508/73af2100-e560-d639-c3f0-bfcd7026c855/31003422.pdf?version=1.0>

¹⁰ ČSÚ. Senioři v datech. 2023. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107508/1b57307f-5e69-3aef-bb73-9af7498c2107/31003423.pdf>

4. Podporovat bezpečný život starších lidí

Podpora bezpečného života seniorů je klíčovým cílem, který se zaměřuje na zajištění důstojných podmínek pro stárnutí populace. Tento cíl zahrnuje širokou škálu aktivit zaměřených na prevenci kriminality a ochranu starších lidí před negativními vlivy, jako jsou násilí, zneužívání a sociální izolace. Důležitou součástí těchto aktivit je jejich zaměření na prevenci, která zahrnuje jak vzdělávání seniorů, tak i spolupráci se sociálními pracovníky a místními komunitami. Realizace programů zaměřených na bezpečnost může zahrnovat zvyšování povědomí o rizicích a prevenci nebezpečných situací, jakož i posílení služeb a zdrojů dostupných pro seniory. Je nezbytné vytvářet prostředí, ve kterém starší lidé mohou žít bez obav, ať už v rámci domácností, nebo ve veřejném prostoru. Tím se podporuje nejen jejich fyzická bezpečnost, ale také psychický a emoční blahobyt, což přispívá k celkové kvalitě jejich života.

Indikátory naplnění vize:

- Pachatelé trestné činnosti
- Oběti trestné činnosti

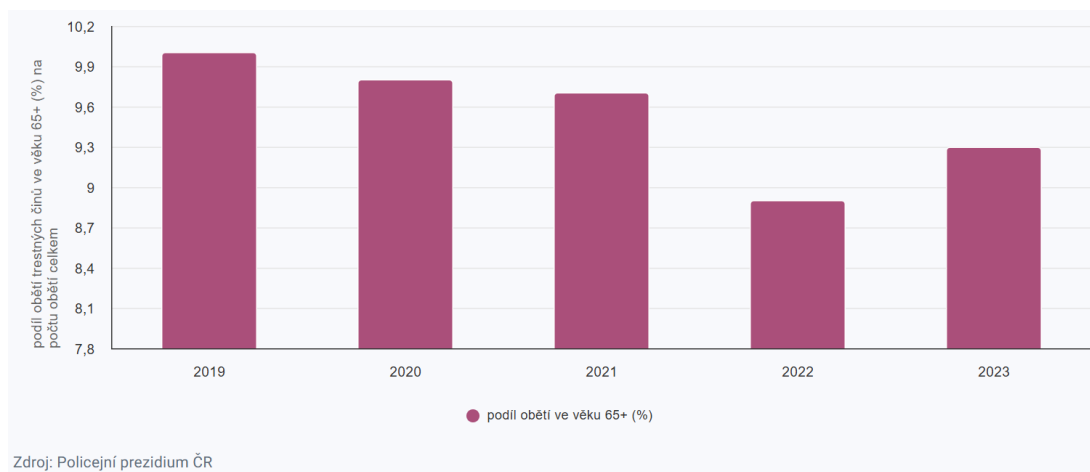
Vyhodnocení indikátorů:

Senioři se podílejí na trestných činech v mnohem menší míře než na jejich obětech, ale i mezi nimi se občas vyskytují případy, kdy se dostanou do konfliktu se zákonem. V období mezi lety 2010 a 2023 činil počet seniorů, kteří spáchali trestný čin, každý rok mezi 1,1 a 1,8 tisíce, což odpovídalo přibližně 1,0 až 2,3 % všech trestných činů¹¹.

Oproti tomu v roce 2023 bylo mezi 25,7 tisíci oběťmi trestných činů 2,4 tisíce osob starších 65 let, což představovalo podíl 9,3 %. Mezi lety 2019 a 2023 se podíl seniorů mezi oběťmi pohyboval mezi 8,9 a 10 %. Od roku 2021 došlo k mírnému nárůstu na 2,4 tisíce v roce 2023. V letech 2019–2023 tvořily krádeže více než polovinu všech trestných činů páchaných na seniorech, a to konkrétně 61,5 %. Na druhém místě se umístila kategorie „ostatní“, která zahrnuje všechny trestné činy, jež nejsou specifikovány, a tvořila 13,9 %. Senioři se také často stávali oběťmi ublížení na zdraví (8,5 %) a nebezpečného vyhrožování (6,0 %). Trestný čin loupeže překročil pětiprocentní hranici a podílel se na celkovém počtu trestných činností páchaných na seniorech v letech 2019–2023 5,3 %¹².

¹¹ČSÚ. Senioři v datech. Pachatelé trestné činnosti. 2025. Dostupné z: https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/pachatele-trestne-cinnosti#seniori-jako-pachatele-trestnych-cinu-v-cesku-v-letech-20102023_skupina-1094597

¹²ČSÚ. Senioři v datech. Oběti trestné činnosti. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/seniori-v-datech/obeti-trestne-cinnosti>

Graf 2: Oběti trestných činů podle věku v Česku v letech 2019–2023

Hlavní realizovaná opatření: podporovat preventivní činnosti sociální práce/depistáže ve veřejné správě pro věkovou skupinu starších lidí, zvýšenou pozornost věnovat metodickému nastavení i posléze praktickému dopadu na osamělé seniory a seniorky, zapojit genderovou perspektivu, podporovat stabilizaci veřejné správy přijetím vhodné legislativy, v rámci besed předat informace a zajistit kontinuální podporu prevence kriminality ze strany IZS, předložit dokončený projekt/výzkum zabývající se týráním a zneužíváním seniorů, včetně špatného zacházení se seniory a seniorkami, pracovat s výstupem projektu/výzkumu Restabus – Metodikou (EAN) zabývající se týráním a zneužíváním seniorů, včetně špatného zacházení se seniory a seniorkami, předkládat výstupy výzkumu k nastavení prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek, vypracovat legislativní návrh zohledňující nastavení problematiky prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním v sociálních a zdravotních službách, zapojit genderovou perspektivu, vytvořit dotační titul na podporu tvorby a následné aktualizace bezbariérových map obcí, rozšířit dotační titul Bezbariérová obec MMR ve spolupráci s MPSV na základě provedené analýzy komunitního mapování, vytvoření bezbariérových zón obce pro nejdůležitější potřeby seniorů ve prospěch budování bytů komunitního typu, realizovat mj. orientační body pro osoby se zhoršenými kognitivními funkcemi, inteligentní semaforey, dostatek laviček, podporovat rozvoj bezbariérové veřejné dopravy na dopravu na venkově, podporovat provoz místních Senior bezbariérových busů a soukromé dopravy vč. ekologických alternativ veřejné dopravy ve městech, a především v obcích (ORP).

5. Podporovat důstojné zajištění ve stáří

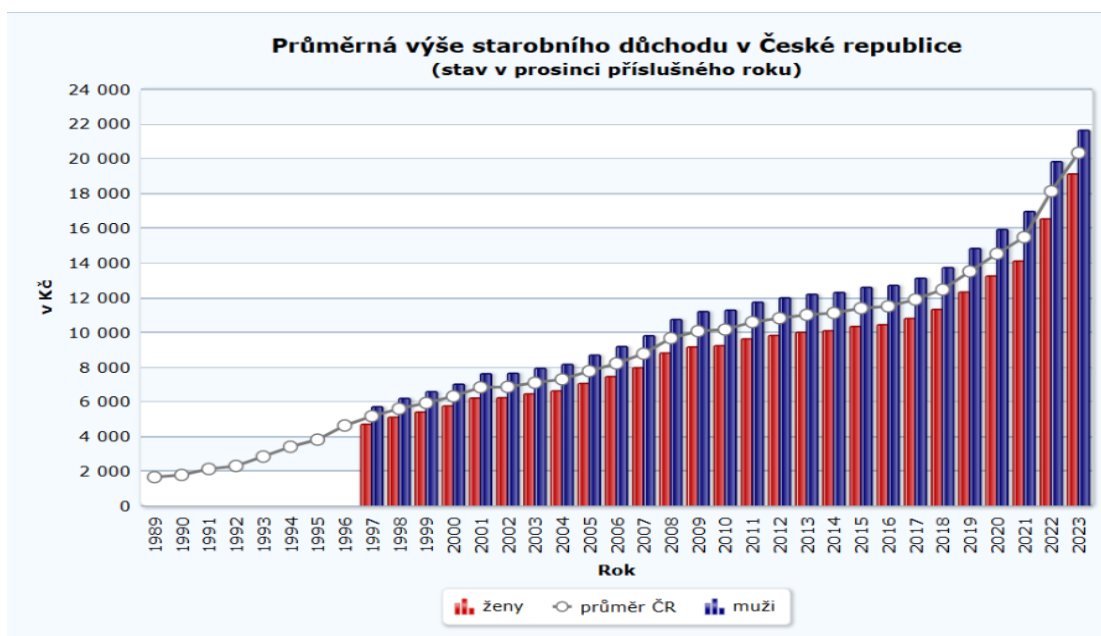
Podpora aktivního stárnutí a zapojování seniorů do společnosti představuje snahu o integraci starších lidí do všech aspektů společenského a kulturního života. Tento cíl zdůrazňuje význam občanské angažovanosti, dobrovolnictví a mezigenerační solidarity, které nepochybně přispívají k posílení komunit a rozvoji kvalitních mezilidských vztahů. V rámci aktivního stárnutí se podporují iniciativy, které umožňují seniorům participovat na různých projektech a akcích, čímž mohou sdílet své zkušenosti a znalosti s mladšími generacemi. Důležitou rolí v tomto procesu hraje také podpora vzdělávacích programů a aktivit, které podporují celoživotní učení a osobní rozvoj.

Indikátory naplnění vize:

- Průměrná výše starobního důchodu v České republice
- Celková struktura výdajů domácností důchodců
- Příjmová chudoba

Vyhodnocení indikátorů:

Průměrný sólo starobní důchod bez poměrných činil podle Českého statistického úřadu v roce 2023 20 310,- Kč (viz. graf níže), což je o více jak 2 000 Kč než v roce 2022 ¹³. Podle statistiky České správy sociálního zabezpečení byl v roce 2024 průměrný sólo starobní důchod bez poměrných 20 610,- Kč¹⁴.

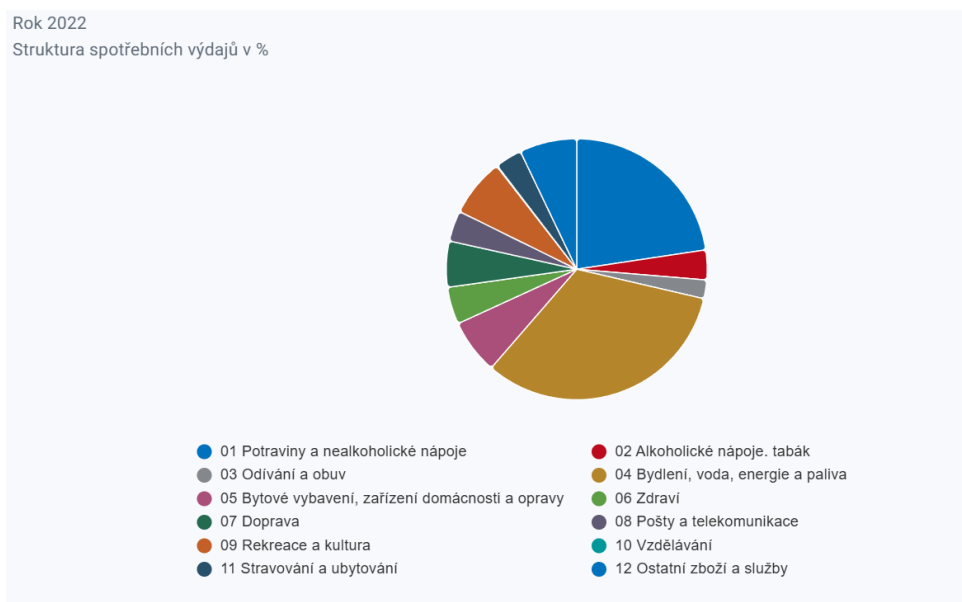

Graf 3: Průměrná výše starobního důchodu v České republice (zdroj: ČSÚ)

¹³ ČSÚ. Graf - Průměrná výše starobního důchodu v České republice. 2023. Dostupné z: [Graf - Průměrná výše starobního důchodu v České republice | Statistika](#)

¹⁴ ČSSZ. Průměrná výše sólo důchodů v okresech a krajích ČR. 2024. Dostupné z: [36f0e587-bc66-2ddc-b958-909067fe2a8e](#)

V následujícím grafu, který ukazuje strukturu spotřebních výdajů domácnosti podle postavení osoby v čele domácnosti, konkrétně důchodců bez pracujících členů v ČR můžeme vidět, že nejvíce důchodci utrácí za bydlení, vodu, energii a paliva. Také domácnosti zaměstnanců může vidět podobný model kdy největším výdejem je stejná položka (bydlení, voda, energie a paliva).

Graf 4: Spotřební výdaje domácností podle postavení osoby v čele domácnosti – domácnosti důchodců bez pracujících členů (zdroj: ČSÚ)

Zmíněný výdaj činil v roce 2022 32,7 %¹⁵. Druhým největším spotřebním výdajem byly potraviny a nealkoholické nápoje. Tento výdaj tvořil 22,6 %¹⁴.

Domácnosti, ve kterých žili dva dospělí lidé, z nichž alespoň jeden byl starší 65 let, měly poměrně nízké riziko chudoby. Toto riziko se pohybovalo od 2,9 % v roce 2016 až po 4,9 % v roce 2023, což představovalo nejvyšší hodnotu v uvedeném časovém rozmezí. V roce 2024 opět pokleslo na 3,1 %. Naopak domácnosti jednotlivců ve věku 65 a více let byly v rámci všech skupin domácností nejvíce ohroženy příjmovou chudobou. V roce 2015 činila míra ohrožení příjmovou chudobou 17,8 %, v roce 2019 vzrostla na 41,2 %, v roce 2023 pak klesla na 33,2 %¹⁶ a v roce 2024 na 18,6 %¹⁷.

¹⁵ ČSÚ. Statistika rodinných účtů. 2025. Dostupné z: https://csu.gov.cz/statistika-rodinnych-uctu?pocet=10&start=0&podskupiny=162&razeni=-datumVydani#grafy_graf2-spotrebni-vydaje-domacnosti-po

¹⁶ ČSÚ. Příjmy a životní podmínky domácností – 2024. 2025. Dostupné z <https://csu.gov.cz/produkty/prijmy-a-zivotni-podminky-domacnosti-xkhdcg1man>

¹⁷ ČSÚ. Životní podmínky 2024. 2025. Dostupné z: https://csu.gov.cz/docs/107508/df99bd40-a71e-ca47-47de-c5a29ee1cf2e/csu_tk250306_zivotni_podminky_ceskych_domacnosti_press_kit.pdf?version=1.1

Hlavní realizovaná opatření: předložit návrh zákona o důchodovém pojištění do vlády, Seznamovat členy Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí s dílčími výstupy projektu Rovná odměna 22% k rovnosti – vedoucí k transpozici směrnice EU do českého právního řádu: Směrnice Evropského Parlamentu a Rady o posílení uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování, postupného zavádění nelegislativních částí této směrnice, zejména pomocných nástrojů a osvěty pro zaměstnavatele k měření a snižování nerovností v odměňování žen a mužů a zavádění principů, Každoročně předkládat nařízení vlády za účelem udržení důchodů na 40 % průměrné mzdy při zajištění souladu s finanční udržitelností, Rozvíjet službu IDA na ePortálu ČSSZ a další cesty, jak umožnit všem pojištěncům, aby byly doplňovány další doby pojištění nebo náhradní doby pojištění průběžně na ČSSZ neevidovaných po předchozí analýze vhodnosti umožnění jejich zadání/doplnění pojištěncem z hlediska efektivnosti a míry vlivu na správnost odhadu výše důchodu, Zajistit transparentní poskytování informací občanům o výši důchodů s možností doplnění chybných informací digitální i nedigitální formou, Zpracovat analýzu daňového systému, zapojit genderovou perspektivu, Vypracovat analýzu systému odvodů pojistného na důchodové pojištění, Předložit vládě návrh zákona v oblasti propojení zdravotní a sociální péče, Předložit novelu zákona o sociálních službách, Předložit Etický kodex chování pracovníků pečovatelské služby ČR, Předložit analýzu současného stavu financování s návrhy řešení pro posílení stability financování sociálních služeb, Předložit vládě novelu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která bude zahrnovat úpravy postavení neformálně pečujících, Realizovat analýzu postavení neformálních pečujících na trhu práce v souvislosti s návratem do zaměstnání, Zpracovat analýzu zapojení mužů do péče, Realizovat kvalitativní výzkum, jak muži pečují, Vytvořit analýzu mapující počet bezbariérových bytů (nejlépe v počtech po ORP), Zřídit dotační titul pro výstavbu bytů bez bariérové úpravy, energeticky účinného bydlení založeného na principech univerzálního designu, Podporovat vznik mezigeneračních obytných zón, Vybudovat systém zajišťující dostupnost nájemního bydlení pro zvláště potřebné skupiny obyvatelstva, včetně starších lidí, Podpořit inovativní prvky mezigeneračního bydlení ve standardních bytech.

Vize a její konkretizace v podobě hlavních cílů se promítají do strategických cílů Strategického rámce. Hlavní cíle tvoří osu strategie, dále jsou rozpracované do strategických cílů, na něž navazují specifické cíle a jednotlivá opatření. Vyhodnocení hlavních cílů a detailní vyhodnocení plnění jednotlivých opatření obsahují následující kapitoly (včetně tabulek).

1. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 1

Hlavní cíl č. 1: *Zajistit institucionální podporu přípravy na stárnutí* je v Akčním plánu dále členěn na 3 strategické cíle:

- **Strategický cíl č. 1.1:** Nastavit udržitelnou řídící a koordinační roli státu v politice přípravy na stárnutí společnosti s důrazem na spolupráci aktérů.
- **Strategický cíl č. 1.2:** Nastavit výzkumné a evaluační mechanismy a zavést pravidelné vyhodnocování dopadů nástrojů politiky přípravy na stárnutí.
- **Strategický cíl č. 1.3:** Realizovat osvětové a vzdělávací aktivity a kampaně pro veřejnost/aktéry.

Strategický cíl č. 1.1 je dále rozčleněn na 2 specifické cíle, které jsou plněny skrze 6 konkrétních opatření. Specifický cíl 1.1.1. se soustředí na zajištění udržitelnosti institucionální podpory seniorského tématu a tématu stárnutí na centrální úrovni. Specifický cíl 1.1.2. se zaměřuje na nastavení spolupráce s dalšími relevantními subjekty v tématu seniorské politiky a politiky přípravy na stárnutí.

Všechna opatření spadající pod strategický cíl č. 1.1 mají být realizována průběžně v rozmezí let 2023-2025.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 1.1

Z šesti opatření Strategického cíle č. 1.1 bylo jedno opatření plněno částečně a pět opatření bylo plněno průběžně.

Částečně se daří plnit opatření ohledně podporování proaktivního přístupu v činnosti Rady a Pracovní skupiny. Rada vlády pro seniory a stárnutí populace se na svých jednáních věnuje demografickým tématům a tématům, která se dotýkají oblasti seniorské a rodinné politiky, včetně úzké spolupráce s Výborem pro práva starších lidí Rady vlády pro lidská práva, spolupráce se SWGA a Pracovní skupinou problematiky bezpečí a práva starších lidí v souvislostech.

Průběžně je plněno opatření za účelem zajistit pravidelná setkání stálé pracovní skupiny. Konkrétně lze uvést, že MPSV iniciovalo na počátku roku 2024, iniciativou pana ministra, vznik kontaktních míst pro seniory zahrnující všechny rezorty. Účelem je koordinace a meziodvětvové spolupráce přípravy společnosti na stárnutí.

Opatření k podpoře aktivit vedoucích k většímu vnímání seniorského tématu a tématu stárnutí na místní úrovni v rámci workshopů v každém kraji je rovněž **plněno průběžně**, a to

například skrze uspořádání workshopu, který pořádalo MPSV na podzim roku 2024. Workshopu se účastnila samospráva, neziskové organizace a akademická sféra. Tématem uspořádaného workshopu bylo týrání, zneužívání a zanedbávání seniorů Fenomén EAN, výzkum RESTABUS. Uspořádáním workshopu byla nastavena spolupráce na budoucí roky. Plánují se další workshopy spolu se samosprávou.

Opatření zajišťující jedenkrát ročně uspořádat setkání se zástupci krajských úřadů je **plněno průběžně**, díky iniciativě ze strany MPSV, které zavedlo pravidelné setkání s kraji a uspořádalo kulatý stůl se zástupci krajských úřadů za účasti neziskového sektoru, akademické sféry. Účelem byla podpora a motivace ke strategickému řízení seniorské politiky a tvorbě vlastních seniorských materiálů. Setkání předcházelo dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zjištění stavu rodinné a seniorské politiky v jednotlivých krajích.

Opatření podporující rozvoj a vzájemnou spolupráci MPSV a NNO v seniorské problematice je **plněno průběžně**. Jednalo se například o uspořádání kulatého stolu a workshopu k rodinné politice a politice stárnutí. Včetně řešení genderové perspektivy. Cílem bylo sdílení informací z oblasti rodinné politiky a politiky stárnutí. Proběhly také odborné přednášky na téma neformální péče a stárnutí ve městě a na venkově. Tématem workshopu bylo Týrání, zneužívání a zanedbávání seniorů. Pro rok 2025 jsou plánována 2 obdobná setkání (jaro a podzim). V roce 2024 se celkem šestkrát sešla Pracovní skupina k primární prevenci na podporu rodin, jejímž cílem je zhodnotit současný stav podpory rodin v oblasti služeb primární prevence zaměřené na služby péče o rodinu a doporučit opatření, která pomohou zlepšit postavení služeb zaměřených na primární prevenci. Pracovní skupina se zabývá vymezením primární prevence v rodinné politice a systémovým uchopením primární prevence v rámci Strategie rodinné politiky 2024–2030. Pracovní skupina se skládá ze zástupců MPSV, dalších relevantních rezortů, neziskového sektoru, výzkumných organizací a dalších relevantních subjektů.

Opatření podporující nastavení a rozvoj spolupráce s odbornými akademickými subjekty v rámci sběru dat, realizace průzkumů a jejich vyhodnocení je **plněno průběžně**. MPSV realizuje spolupráci za účelem získání relevantních dat v realizaci průzkumu a jejich vyhodnocení nejen ve spolupráci s neziskovým sektorem ale i s akademickou sférou. Zejména s Masarykovou univerzitou (Fakulta sociálních studií) a Jihočeskou univerzitou (Fakulta teologická). Na tomto opatření se také podílí MŠMT. Na národní úrovni se dlouhodobě podílí svou účastí na pracovní skupině k tématu stárnutí společnosti, odkud všechny poznatky přenáší na úroveň terciárního vzdělávání skrze platformy určené ke sdílení informací směrem od úřadu k jednotlivým VŠ a výzkumným pracovištím. Podobně MŠMT podporuje vysoké školy, které si téma univerzity třetího věku a vzdělávání společnosti

dali do svých Strategických záměrů. Ministerstvo dopravy se v současné fázi zaměřuje na přípravu projektů, typování vhodných subjektů a témat a zkoumání využitelnosti dat v segmentu dopravy. V rámci programů účelové podpory, konkrétně Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2024–2030, je možné podporovat výzkum v oblasti Demografických změn a péče o seniory. Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi, zejména se střešními seniorskými organizacemi, probíhá průběžně při řešení konkrétních problémů týkajících se seniorů. Ministerstvo práce a sociálních věcí díky této spolupráci získává cenné poznatky a data z praxe. MPSV nastavilo tuto spolupráci prostřednictvím Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí, v níž má neziskový sektor své zástupce.

Strategický cíl č. 1.2 se člení na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 1 konkrétní opatření. Specifický cíl 1.2.1. zdůrazňuje potřebu systematicky analyzovat potřeby a situaci seniorů na podkladě dostupných dat.

Opatření spadající pod strategický cíl č. 1.2 má být realizováno průběžně v rozmezí let 2023–2025.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 1.2

Opatření je plněno částečně.

Částečně je průběžně plněno opatření zaměřené na sbírání dat disagregovaných dle pohlaví, kde je to možné a do vyhodnocování těchto dat zapojovat genderovou perspektivu. MPSV průběžně sbírá data ve spolupráci s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí a akademickou sférou prostřednictvím různých výzkumů, které jsou pravidelně realizovány, například výzkumné šetření „Datová podpora tvorby a monitoringu seniorské politiky“ z let 2023 a 2024 zaměřené na dynamické společenské změny, energo krizi a téma genderu v souvislosti s adaptačními nástroji společnosti na stárnutí. V rámci akademických projektů s RILSA probíhá například výzkum „Život ve stáří II“ a „Ageismus 2024“, zaměřený na genderovou a věkovou perspektivu, zatímco projekty jako RESTABUS a GENPATH byly v roce 2024 v implementační fázi. ČSÚ se soustředí na sběr a publikování dat podle věku a pohlaví, což tvoří základ pro publikace všech statistik týkajících se fyzických osob. HMP pravidelně analyzuje potřeby seniorů prostřednictvím poskytovatelů sociálních služeb, s využitím dotazníků a pravidelných setkání. V Jihočeském kraji žádný sběr dat nebyl realizován, zatímco Jihomoravský kraj vypracovává analýzy pro Koncepti rodinné politiky. Karlovarský kraj v současnosti nemá samostatně zpracovaný koncepční dokument pro podporu seniorů, ale zahrnul tuto oblast do připravované Koncepce rodinné politiky a Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2024–2026. Kraj Vysočina zavedl aplikaci Společný pořadník žadatelů pro evidenci žádostí o pobytové sociální služby,

čímž má aktuální přehled o potřebách seniorů a osob se zdravotním postižením. Královéhradecký kraj pravidelně sbírá data o sociálních službách, včetně demografických ukazatelů a v roce 2024 realizoval průzkum potřeb neformálních pečujících v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství“. V Libereckém kraji nebyly realizovány žádné sběry dat, ale Moravskoslezský kraj pravidelně sbírá data týkající se potřeb seniorů, což je základ pro efektivní plánování sociálních služeb. V roce 2024 se v kraji realizovalo mapování potřeb pečujících osob a dalších aktivit zaměřených na seniory a osoby se zdravotním postižením. Olomoucký kraj se zaměřuje na spolupráci s obcemi při plánování sociálních služeb pro seniory, pravidelně aktualizuje analýzy a přehledy o situaci v sociálních službách pro seniory. Tak činí prostřednictvím KISSoS OK, který získává mj. rámcový přehled o stavu a činnosti sociálních služeb pro seniory v území či aktuální územní působnosti sociálních služeb (modul Benchmarking), informaci o volných kapacitách a počtu žadatelů a žadatelek o vybrané pobytové služby sociální péče (modul Evidence žadatelů), je využíván při spolupráci s obecními úřady II. a III. Typu a také na zákon o sociálních službách (Modul Obce – potřebnost sociálních služeb). Pardubický kraj sleduje data o seniorech v návaznosti na realizaci opatření v oblasti sociálních a zdravotních služeb. V Plzeňském kraji byla v roce 2024 dokončena analýza potřeb sociálních služeb se zaměřením na demografické změny. Ústecký kraj pravidelně vyhodnocuje potřebu sociálních služeb pro seniory a aktualizuje Akční plány rozvoje sociálních služeb. Zlínský kraj v březnu 2024 schválil Koncepti rodinné a seniorské politiky na roky 2024–2030, v rámci, které bude realizováno šetření zaměřené na zjišťování potřeb seniorů ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně. Středočeský kraj provádí každoroční sběr dat v oblasti sociálních služeb a zpracovává studii o výhledu rozvoje vybraných druhů sociálních služeb do roku 2035, která zahrnuje analýzu dat s ohledem na genderovou perspektivu.

Strategický cíl č. 1.3 je rozčleněn na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 1 opatření. Specifický cíl 1.3.2 se zabývá zlepšováním informovanost ekonomicky aktivního obyvatelstva o nezbytnosti vytváření vlastních zdrojů pro finanční zabezpečení.

Opatření spadající pod strategický cíl č. 1.3 má být realizováno průběžně v rozmezí let 2023-2025.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 1.3

Opatření Strategického cíle č. 1.3 je plněno částečně.

Částečně se daří plnit opatření ohledně realizování osvětové kampaně pro podporu tvorby úspor z vlastních zdrojů vč. zaměření specificky na ženy seniorky, jako zranitelnější a početnější skupinu. MPSV předložilo navrhovanou právní úpravu zákona o dávce státní sociální pomoci, která vychází z Programového prohlášení vlády ze dne 6. ledna 2022

(aktualizovaného k 1. březnu 2023) a z Plánu legislativních prací vlády na rok 2023. Cílem je vytvoření adresné dávkové pomoci, která úspěšně cílí na řešení ohrožení příjmovou chudobou českých domácností a zároveň prostřednictvím vnitřních iniciativ konstrukce motivuje klienty dávkového systému k řešení jejich nepříznivé příjmové situace a vymanění se ze závislosti na dávkách vlastními silami. Navrhovaná dávka státní sociální pomoci rovněž odstraňuje ty prvky (charakteristiky) dávkového systému, které nyní působí proti většímu zapojení klienta do zlepšení jeho příjmové situace. Cílem je mimo jiné i práce s klienty s cílem nabídnout jim podporu k vymanění se nebo snížení jejich závislosti na sociálním systému. Součástí tohoto zákona je Podpůrný plán, který je mimo jiné zaměřen na dluhové poradenství. V oblasti podpory sociálního začleňování se zapojují i krajské úřady. Například HMP finančně podporuje služby odborného sociálního poradenství, zaměřené zejména na dluhovou problematiku, prostřednictvím grantových titulů nebo individuálních dotací, jako například dotace na projekt „Podpora finanční gramotnosti a prevence předlužení prostřednictvím občanských poraden na území HMP“ pro období 2023–2024. Dále HMP založilo Sociální nadační fond v roce 2022, který poskytuje podporu v oblastech bydlení a řešení tíživé životní situace. Vzhledem k účasti HMP na celostátních akcích jako Milostivé léto, Milostivé léto II. a Milostivý podzim nebyla realizována samostatná osvětová kampaň. V Jihočeském a Jihomoravském kraji se žádné aktivity neuskutečnily. Karlovarský kraj se zaměřil na projekt zabydlování, kde systematicky pracuje se zabydlenými rodinami, vytváří finanční plány a motivuje k tvorbě finančních rezerv. V rámci tohoto projektu byly uspořádány setkání k finanční gramotnosti a dluhové problematice, a vznikla příručka „Jak na dluhy v Karlovarském kraji“. V loňském roce byly pořádány kulaté stoly k finančním tématům a letos je naplánováno rozsáhlé vzdělávání k finanční gramotnosti a řešení dluhů. Kraj Vysočina se věnuje prevenci a finanční gramotnosti dospělých prostřednictvím Občanských poraden, které spolupracují s Family i Senior Pointy na realizaci přednášek a besed. V Královéhradeckém kraji opatření nebylo realizováno. Liberecký kraj se zaměřuje na osvětu a vzdělávací programy v rámci Strategie sociálního začleňování Libereckého kraje 2021+. Moravskoslezský kraj dlouhodobě podporuje osvětu zaměřenou na tvorbu úspor z vlastních zdrojů, a to jak prostřednictvím kurzu, školení a seminářů. V rámci dotačního Programu na podporu zdravého stárnutí podporuje prevenci zaměřenou na seniory, včetně prevence v kyberprostoru a ochrany před krádežemi v online prostředí. Dále kraj finančně podporuje 15 Senior Pointů, které poskytují poradenství pro seniory v různých oblastech. Pardubický, Plzeňský a Zlínský kraj nerealizovaly žádné konkrétní iniciativy. Olomoucký kraj se, v rámci sítě sociálních služeb, intenzivně zabývá rozvojem služby do Odborné sociální poradenství zaměřené na dluhovou problematiku. V letech 2023/2024 probíhala systematická podpora služeb věnujících se problematice zadluženosti prostřednictvím projektu „Podpora plánování sociálních služeb na území Olomouckého kraje“, a to realizací

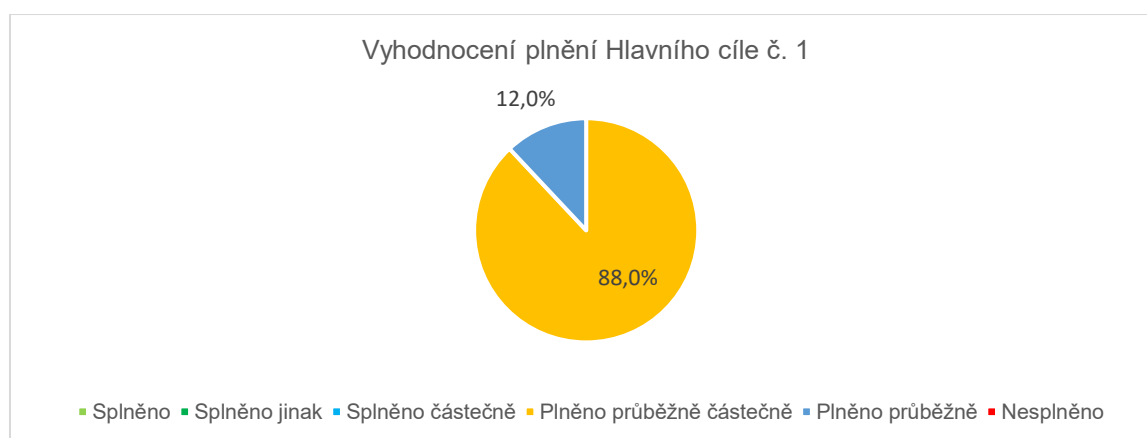
cíleného akreditovaného vzdělávání a platform setkávání pro výměnu zkušeností a sdílení dobré praxe. Olomoucký kraj zřizuje Dluhovou platformu, v rámci které, se jednou ročně schází odborníci na dluhovou problematiku. Ústecký kraj zahrnuje odborné sociální poradenství do Základní sítě sociálních služeb, která se zaměřuje na dluhové poradenství. Ve Středočeském kraji je problematika osvěty a vzdělávání seniorů a osob se zdravotním postižením realizována prostřednictvím projektu POSEZ a každoročního dotačního titulu Humanitární fond, který financuje programy na podporu seniorů a mezigenerační spolupráce. Posledním gestorem je Český statistický úřad. ČSÚ může přispět k osvětové kampani zaměřené na tvorbu úspor pouze nepřímo, poskytováním statistických dat z relevantních šetření.

Hlavní cíl č. 1 obsahuje celkem 8 konkrétních opatření, z nichž všechny mají být plněny průběžně v rozmezí let 2023-2025. Strukturace hlavního cíle je uvedena v tabulce níže, míru naplňování opatření znázorňuje graf níže.

Pět opatření Hlavního cíle č. 1 jsou plněna průběžně a zbylá tři opatření jsou plněna částečně průběžně.

Tabulka 1: Strukturace hlavního cíle č. 1

Hlavní cíl č. 1		
Strategický cíl	Počet specifických cílů	Počet opatření
1.1	2	6
1.2	1	1
1.3	1	1
Celkem	3	8

2. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 2

Hlavní cíl č. 2. *Podporovat aktivní a zdravé stárnutí* je v Akčním plánu dále členěn na 1 strategický cíl:

- **Strategický cíl č. 2.2:** Rozvíjet dobrovolnictví směřující k podpoře seniorské populace a mezigenerační solidarity

Strategický cíl č. 2.2 se člení na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 2 opatření. Specifický cíl 2.2.1. se soustředí na podporování financování rozvoje dobrovolnictví seniorů a seniorek na komunitní úrovni specifický cíl 2.2.2. se věnuje podporování mezigeneračních vzdělávacích aktivit škol a dalších institucí vedoucích k prosperitě seniorské populace.

Jedno z opatření spadajících pod strategický cíl č. 2.2 má být realizováno průběžně v rozmezí let 2023-2025. A druhé opatření mělo být splněno v roce 2024.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 2.2

Jedno z opatření Strategického cíle č. 2.2 bylo v roce 2024 splněno a druhé opatření je plněno průběžně.

Opatření zaměřené na podporu dobrovolnictví a rozvoj dobrovolnických center v krajích na regionální úrovni bylo v roce 2024 úspěšně **splněno**. V Hlavním městě Praha byla podpořena dobrovolnická činnost seniorů prostřednictvím grantového titulu zaměřeného na mezigenerační soudržnost. V Jihočeském kraji byly poskytovány dotace na podporu dobrovolnictví. V kraji byla také oceněna práce dobrovolníků v rámci celokrajského ocenění Cena Křesadlo. Jihomoravský kraj podpořil Jihomoravské dobrovolnické centrum a také spolupřátel soutěž Křesadlo. Karlovarský kraj každoročně vyhlašuje program na Podporu dobrovolnictví. Důvodem vyhlášení dotačního programu je podpora subjektů neziskového sektoru při realizaci dobrovolnických aktivit v kraji. Podporovány jsou především dobrovolnické aktivity zaměřené na cílové skupiny seniorů, osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a rodiny s dětmi směřující k zapojení osob cílové skupiny do běžného života (tj. aktivity zaměřené na trávení volného času, podporu při získávání potřebných sociálních dovedností apod.). Podporovány jsou dobrovolnické aktivity zaměřené na podporu klientů žijících v pobytových zařízeních sociálních služeb či v jiných zařízeních ústavního typu i na podporu klientů, kteří žijí v domácím prostředí. Značná podpora je poskytována i mezigeneračním aktivitám, kdy podmínkou poskytnutí dotace na akci je i účast seniorů. Kraj Vysočina podporuje dobrovolnické aktivity seniorů prostřednictvím Senior Pointů a dobrovolnických center a každoročně vyhlašuje dotační program. Královéhradecký kraj financoval Regionální dobrovolnické centrum a spolupracoval s MAS na dobrovolnických

aktivitách zaměřených na rozvoj komunitní pomoci a pomoc osamoceným seniorům. Liberecký kraj podpořil projekt „Babička Libereckého kraje“, který zahrnoval talentovou soutěž pro seniorky v kulturním, uměleckém a sportovním poli. Moravskoslezský kraj se zaměřil na podporu dobrovolnictví v přirozeném prostředí seniorů a poskytl finanční podporu projektu „Regionální dobrovolnické centrum MSK“, jehož cílem bylo zlepšit povědomí o dobrovolnických příležitostech v regionu. V Olomouckém kraji byla pravidelně podporována dobrovolnická činnost, zejména v oblasti sociální integrace. Kraj také každoročně vyhlašuje cenu Křesadlo, která oceňuje dobrovolníky. Pardubický kraj poskytl dobrovolnickým centrům finanční podporu a každoročně pořádá galavečer dobrovolníků. Plzeňský kraj podporuje Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z.s., které se zaměřuje na vytváření pozitivních mezilidských vztahů v rámci rodin i širší společnosti. Ústecký kraj podpořil dobrovolnická centra a mzdové náklady na koordinátory, přičemž dobrovolníky včetně seniorů podporoval v jejich činnosti. Zlínský kraj podpořil 13 projektů v rámci programu na podporu akreditovaného dobrovolnictví a zapojil se do iniciativy Audit Family Friendly. Ve Středočeském kraji bylo naplněno opatření v rámci projektu POSEZ, který aktivně zapojil seniory a osoby se zdravotním postižením do organizace aktivit.

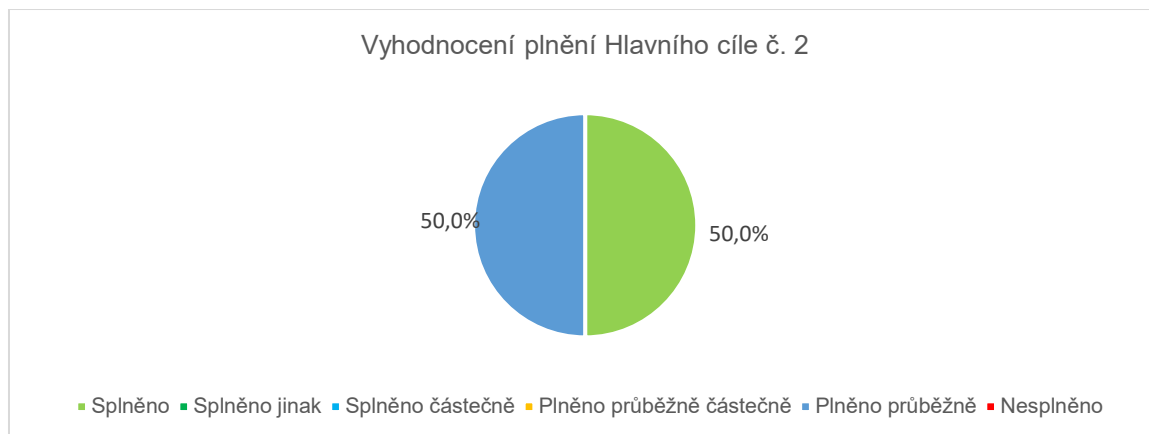
Průběžně je plněno opatření zaměřené na podporu mezigeneračního vzdělávání. Vysoké školy v České republice nabízejí programy U3V (<https://au3v.cz/>), které jsou finančně podporovány MŠMT. Financování probíhá na základě ročních pravidel, kdy školy hlásí MŠMT počet účastníků a studentohodin. MŠMT pak vypočítá jednotkovou částku na studentohodinu (např. pro rok 2025 činí 25,7 Kč při celkovém rozpočtu 25 milionů Kč). I přes státní podporu mohou školy vybírat účastnické poplatky, obvykle v řádu stovek korun za kurz. Téma stárnutí a seniorské problematiky je také začleněno do Rámcových vzdělávacích programů. Pro základní vzdělávání (RVP ZV) je tato problematika součástí průřezového tématu „Společnost pro všechny“ a vzdělávacího oboru „Výchova k občanství“, a to formou metodické podpory a ilustrací. V RVP pro střední školy (RVP SŠ) mohou školy danou problematiku rozpracovat v rámci průřezového tématu „Občan v demokratické společnosti“. V RVP pro střední odborné vzdělávání je navíc explicitně zmíněno zabezpečení na stáří z hlediska finanční gramotnosti. V Národní soustavě kvalifikací byla uvedena profesní kvalifikace Instruktor/instruktorka cvičení seniorů, čímž byla podpořena další odborná příprava v oblasti vzdělávání a podpory seniorů. Dále se připravuje kvalifikace Specialista age managementu, zaměřená na podporu HR oddělení při zavádění age managementu do firemních procesů.

Hlavní cíl č. 2 obsahuje celkem 2 konkrétní opatření, z nichž 1 má být plněno průběžně v rozmezí let 2023-2025, 1 opatření mělo být splněno v roce 2024. Strukturace hlavního cíle je uvedena v tabulce níže, míra naplňování opatření znázorňuje graf níže.

Jedno z opatření Hlavního cíle č. 2 bylo splněno a druhé opatření je plněno průběžně částečně.

Tabulka 2: Strukturace hlavního cíle č. 2

Hlavní cíl č. 2		
Strategický cíl	Počet specifických cílů	Počet opatření
2.2	1	2
Celkem	1	2

3. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 3

Hlavní cíl č. 3 Podporovat zaměstnanost a adaptabilitu na trh práce je v Akčním plánu dále členěn na 1 strategický cíl:

- **Strategický cíl č. 3.2.** Rozvíjet firemní kulturu vstřícnou všem věkovým skupinám

Strategický cíl č. 3.2 je členěn na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 1 opatření. Obsahem specifického cíle 3.2.1. Zvýšit povědomí o principu age managementu mezi zaměstnavateli.

Opatření mělo být splněno v roce 2023.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 3.2

Opatření strategického cíle 3.2 bylo splněno jinou formou.

Opatření zaměřené na nastavení a koordinaci agendy age managementu a zdravého a aktivního stárnutí bylo v roce 2023 **splněno jinou formou**, která však přinesla významnější přínosy, než bylo původně zamýšleno. Samostatná pracovní skupina k age managementu nebyla formálně ustanovena, nicméně Ministerstvo práce a sociálních věcí se rozhodlo zařadit tuto problematiku do agendy již existující Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí, čímž bylo zajištěno, že se tématu bude nadále věnovat pozornost. V rámci této pracovní skupiny byli navíc nově přizváni i zástupci neziskových organizací, kteří se age managementu aktivně věnují. Dalším významným posunem je také skutečnost, že se podařilo prosadit zařazení tématu age managementu do Hospodářské strategie České republiky, čímž se problematika dostala do klíčového strategického dokumentu s dopadem na národní hospodářskou politiku. Souhrnná analýza potenciálu ekonomiky České republiky v Hospodářské strategii uvádí jako příležitost posílení vnímání potřeby a podpory implementace age managementu, tedy řízení lidských zdrojů s ohledem na věk. Tento krok zajišťuje širší institucionální podporu a potvrzuje význam age managementu v kontextu pracovního trhu i demografických změn.

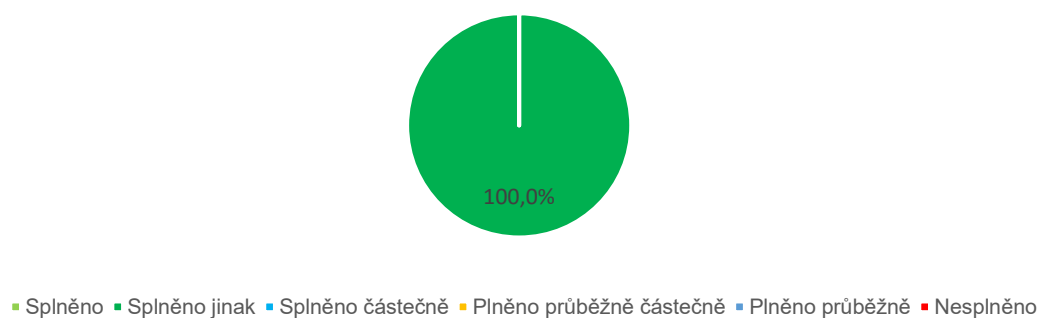
Hlavní cíl č. 3 obsahuje 1 konkrétní opatření. Opatření mělo být splněno již v roce 2023. Strukturace hlavního cíle je uvedena v tabulce níže, míru naplňování opatření znázorňuje graf níže.

Opatření Hlavního cíle č. 3 bylo splněno jinak.

Tabulka 3: Strukturace hlavního cíle č. 3

Hlavní cíl č. 3		
Strategický cíl	Počet specifických cílů	Počet opatření
3.2	1	1
Celkem	1	1

Vyhodnocení plnění Hlavního cíle č. 3

4. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 4

Hlavní cíl č. 4 *Podporovat bezpečný život starších osob* je v Akčním plánu dále členěn na 2 strategické cíle:

- **Strategický cíl č. 4.1:** Realizovat aktivity zaměřené na prevenci kriminality ve vztahu k seniorské populaci a nastavit prevenci i ochranu seniorů a seniorek před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním
- **Strategický cíl č. 4.2:** Podporovat prostředí příznivější pro všechny věkové skupiny a budovat bezbariérový veřejný prostor

Strategický cíl č. 4.1 je členěn na 4 specifické cíle, které jsou plněny skrze 4 opatření. Obsah specifického cíle 4.1.1 se zaměřuje na preventivní působení v rámci výkonu sociální práce s jednotlivcem i se skupinami osob, specifický cíl 4.1.2. se zabývá posilováním prevence kriminality ve vztahu k seniorské populaci plněním úkolů Strategie prevence kriminality MV na léta 2022–2027, specifický cíl 4.1.3. cílí na nastavení problematiky prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek – mapování rozsahu fenoménu, specifický cíl 4.1.4. obsahuje posilování řešení problematiky prevence a ochrany před nedůstojným zacházením, týráním a zanedbáváním seniorů a seniorek prostřednictvím Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí.

Jedno opatření má být plněno průběžně v letech 2023-2025, dvě opatření mají být splněna do roku 2024. Jedno opatření mělo být splněno v roce 2023.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 4.1

Ze čtyř opatření spadající pod Strategický cíl č. 4.1 se podařilo jedno částečně splnit, dvě opatření byla splněna a třetí se daří plnit průběžně.

Opatření týkající se podporování stabilizace veřejné správy přijetím vhodné legislativy se podařilo v roce 2024 **částečně splnit** skrze přípravu návrhu Zákona o sociálních pracovnících, který má lépe legislativně vymezit činnosti sociální práce. Tento zákon byl na MPSV finalizován a prošel vnitřním připomínkovým řízením v listopadu 2024. Zákon se zaměřuje na definici sociální práce a sociálního pracovníka, jejich vzdělání a kvalifikaci. Návrh také mění zákon o sociálních službách. Účinnost zákona je plánována na 1. ledna 2026, s výjimkou ustanovení o Registru sociálních pracovníků, která nabudou účinnosti k 1. lednu 2028.

Průběžně se daří plnit i opatření, které se zaměřuje na předání informací a zajištění kontinuální podpory prevence kriminality ze strany IZS. Na tomto plnění v roce 2024 policejní preventisté uskutečnili 576 aktivit pro seniory, kterých se zúčastnilo více jak 22 000 osob. Témata zahrnovala domácí násilí a podvody, jak online, tak off-line. V roce 2024 byly podpořeny projekty zaměřené na prevenci kriminality u seniorů, například „Senior, posel prevence“, „Prokoukl to! A ty?“, „Společně proti kriminalitě“, „Bezpečí seniorů v realitě a na sítích“, „Obezřetný senior“, „Policejní křížovky (nejen) seniorům“, „Seniore, buď ve střehu!“, „Senior 21“, „Kdo je tam?“ a „Senioři v bezpečí“. Tyto projekty se věnují prevenci násilí, majetkové kriminality a kyberkriminality formou školení a kampaní.

V roce 2023 se také podařilo **splnit** opatření, které se věnuje předložení dokončeného projektu/výzkumu zabývajícího se týráním a zneužíváním seniorů, včetně špatného zacházení se seniory a seniorkami. Projekt Restabus, který se zaměřil na inovativní způsoby definice, měření prevalence a řešení seniorské abuse v ČR, včetně přenosu mezinárodních postupů dobré praxe. Projekt realizovalo MPSV ve spolupráci s Gerontologickým institutem, Masarykovou univerzitou a Restorativní justicí. V rámci projektu, podpořeného státními prostředky a Technologickou agenturou ČR, byla vypracována metodika zaměřující se na fenomén EAN (týrání, zneužívání, zanedbávání a další nevhodné jednání se seniory). Metodika se věnuje typologii, detekci, prevenci a intervencím v této oblasti. Dokument je k dispozici na webu MPSV (<https://www.mpsv.cz/restabus-metodika-siroka-definice-seniorskeho-abus>).

V roce 2024 bylo úspěšně **splněno** i další opatření, které se zaměřovalo na práci s výstupem projektu/výzkumu Restabus – Metodikou (EAN) zabývající se týráním a zneužíváním seniorů, včetně špatného zacházení se seniory a seniorkami. Metodika byla distribuována všem resortům prostřednictvím Pracovní skupiny pro seniory a otázky stárnutí (<https://www.mpsv.cz/pracovni-skupina-pro-senior-y-a-otazky-starnuti>) a následně také prezentována členům, členkám a hostům Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (<https://www.mpsv.cz/aktuality-1>). Nad rámec tohoto opatření MPSV dále aktivně zapojilo téma EAN do dalších oblastí a iniciativ. Patří sem začlenění tématu EAN do Pracovní skupiny Problematiky bezpečí seniorů a projekt „Systém inspekcí sociálních a dalších služeb“. Principy EAN jsou rovněž zohledněny ve Výzvě OPZ+ č. 069, zaměřené na prevenci domácího a genderově podmíněného násilí, dále v Závěrečné zprávě k analýze projektů OPZ+ zaměřených na podporu neformálních pečujících a také v dotačních titulech MPSV (Rodina, VÚA).

Strategický cíl č. 4.2 se člení na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 3 konkrétní opatření. Specifický cíl 4.2.2. se zaměřuje na komplexní podporování tématu smart city, specifický cíl

4.2.3. se zaměřuje na podporování bezbariérové veřejné dopravy zejména na venkově, ale i ve městech. Všechna tři opatření mají být splněna do roku 2024.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 4.2

Z tří opatření Strategického cíle č. 4.2 se podařilo splnit dvě opatření a třetí opatření bylo splněno částečně.

V roce 2024 Ministerstvo pro místní rozvoj **splnilo** opatření zaměřené na orientační body pro osoby se zhoršenými kognitivními funkcemi, inteligentní semaforey a dostatek laviček, v rámci plnění specifického cíle 4.2.2 programu Smart City. Tato opatření jsou součástí Koncepce Smart City do roku 2030 a jejího Implementačního plánu, který byl aktualizován a schválen vládou na začátku roku 2025. Součástí těchto aktivit je i podpora sportovní infrastruktury, zajištění dostupnosti sociálních a zdravotních služeb pro ohrožené skupiny, modernizace veřejného osvětlení a rozvoj vysokorychlostního internetu. Tato opatření probíhají průběžně a souvisejí s dlouhodobými strategickými cíli pro rozvoj měst a regionů do roku 2030.

Bylo **splněno** i opatření, které se týkalo podpory bezbariérové dopravy, která byla realizována napříč několika resorty a kraji. Ministerstvo dopravy připravilo novelu zákona o silniční dopravě, která od roku 2025 zahrnuje povinnost vyhradit místa pro osoby s omezenou pohyblivostí v poplávkové dopravě. Praha pokračovala v realizaci Koncepce odstraňování bariér, včetně zpřístupnění stanic metra a tramvajových zastávek. Kraje jako Jihočeský a Jihomoravský investovaly do nízkopodlažních vozů, autobusy a železnice byly modernizovány pro osoby s omezenou pohyblivostí. Karlovarský kraj nakoupil 170 moderních bezbariérových nízkoemisních autobusů, které jsou od roku 2024 využívány dopravci na území celého kraje. Rovněž města Karlovarského kraje v rámci svých dopravních podniků pravidelně obměňují provozované vozy tak, aby byly moderní a bezbariérové a zvýšila se tak bezpečnost seniorů při cestování. Královéhradecký kraj nasadil nízkopodlažní vlaky a většinu autobusové dopravy v krajích považuje za bezbariérovou, Liberecký kraj pokračoval ve zpřístupňování veřejné dopravy a Moravskoslezský kraj posílil propojení autobusových a drážních linek. V Olomouckém kraji jsou všechny nově pořizované autobusy nízkopodlažní, elektrické vlakové soupravy jsou rovněž nízkopodlažní a motorové jsou nízkopodlažní ze 65 %. Pardubický kraj zajistil nízkopodlažní autobusovou dopravu. Plzeňský kraj se zaměřil na bezbariérovost dopravních prostředků, a to především na vlaky a autobusy, Ústecký kraj zajistil nízkopodlažní autobusy a Zlínský kraj podpořil bezbariérovou dopravu pro osoby s různými potřebami. Středočeský kraj zavedl povinnost bezbariérových spojů pro seniory a osoby s omezenou pohyblivostí. Kraj Vysočina vytvořil nové smlouvy s dopravci na základě, kterých do 2 let od zahájení plnění provozovat pouze nízkopodlažní autobusy.

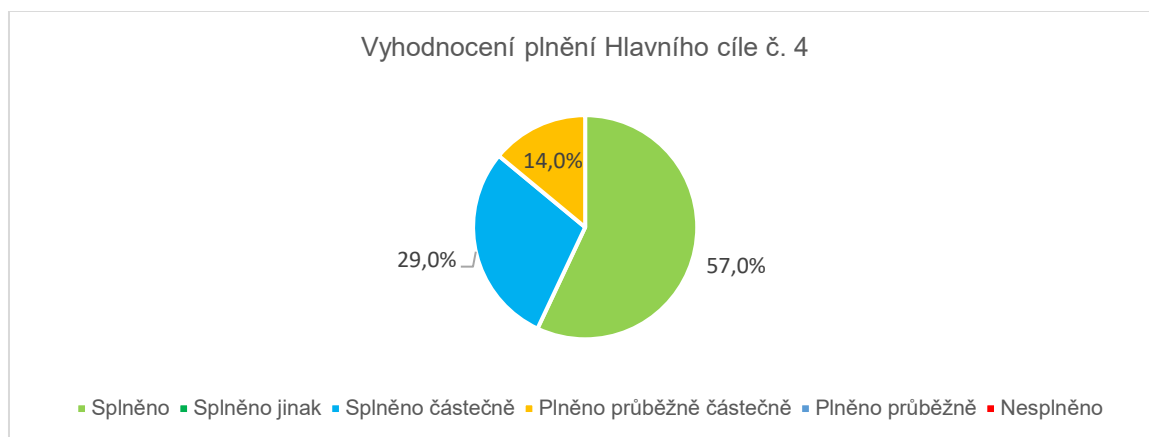
V roce 2024 bylo **částečně splněno** opatření na podporu provozu místních senior bezbariérových busů a soukromé dopravy, včetně ekologických alternativ ve městech a obcích. Ministerstvo dopravy ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí připravilo program v rámci Sociálně-klimatického fondu, který se zaměřuje na podporu zranitelných skupin osob. Tento program podporuje flexibilní poptávkovou dopravu v regionech, kde je veřejná doprava neefektivní, a klade důraz na nízkoemisní řešení. V Jihomoravském kraji bylo investováno do nízkopodlažních vozů. Karlovarský kraj poskytl podporu městům a obcím prostřednictvím dotačního programu Senior expres, čímž zvýšil dostupnost dopravy pro seniory. Královéhradecký kraj monitoroval aktivity obcí v oblasti dopravy pro seniory, zatímco Olomoucký kraj zajistil dostupnost dopravy pro seniory díky nízkopodlažním autobusům a seniortaxi v několika ORP. Pardubický kraj podporoval projekty zaměřené na dopravu pro osoby se zdravotním postižením, čímž přispěl k zajištění lepší mobility pro tuto skupinu obyvatel. Plzeňský kraj řešil problematiku seniortaxi prostřednictvím samospráv měst, podobně jako Ústecký kraj, který se zaměřil na bezbariérovost autobusů ve své dopravní síti. Zlínský kraj, v souladu s Plánem dopravní obslužnosti, stanovil standardy pro dostupnost veřejné dopravy, včetně bezbariérových zastávek, aby zajistil rovný přístup pro všechny cestující. Na druhou stranu Liberecký kraj žádné konkrétní aktivity v oblasti podpory seniorů v dopravě neimplementoval. Bezbariérovou dopravu pro seniory v Praze zajišťují jednotlivé městské části, zatímco HMP podporuje ekologická vozidla. Jihočeský kraj sice neprovedl žádné konkrétní kroky zaměřené přímo na tuto problematiku, nicméně jeho podpora v rámci „Národního rozvojového programu mobility pro všechny“ se může vztahovat i na osoby se specifickými potřebami. Na rozdíl od předešlého kraje, v kraji Vysočina již pět obcí s rozšířenou působností v roce 2023 aktivně podporovalo službu Seniortaxi ze svého rozpočtu. Ještě dál v podpoře bezbariérové dopravy pokročil Moravskoslezský kraj, který pokračoval v obnově drážních vozidel umožňujících nástup a výstup osobám s omezenou schopností pohybu a orientace bez nutnosti asistence. V poslední řadě je nutné zmínit Středočeský kraj, který sice nemá samostatný dotační program na podporu dopravy pro osoby se sníženou pohyblivostí, ale tuto oblast zahrnuje v rámci Humanitárního fondu. Kraj podporuje veřejnou dopravu i s ohledem na seniory a osoby se zdravotním postižením.

Hlavní cíl č. 4 obsahuje celkem 7 konkrétních opatření, z nichž 1 má být plněno průběžně v rozmezí let 2023-2025, 5 opatření měla být splněna do roku 2024 a 1 mělo být splněno do roku 2023. Strukturace hlavního cíle je uvedena v tabulce níže, míra naplňování opatření znázorňuje graf níže.

Čtyři opatření Hlavního cíle č. 4 byly splněny, dvě opatření se podařilo splnit částečně a jedno je plněno průběžně.

Tabulka 4: Strukturace hlavního cíle č. 4

Hlavní cíl č. 4		
Strategický cíl	Počet specifických cílů	Počet opatření
4.1	4	4
4.2	1	3
Celkem	5	7

5. VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ HLAVNÍHO CÍLE Č. 5

Hlavní cíl č. 5. *Podpora důstojného zajištění ve stáří* je v Akčním plánu dále členěn na 2 strategické cíle:

- **Strategický cíl č. 5.1:** Zajistit nastavení penzijního systému umožňující kvalitní život seniorů a seniorek
- **Strategický cíl č. 5.4:** Zajistit dostupné bydlení pro starší lidi

Strategický cíl č. 5.1 je členěn na 1 specifický cíl, který je plněn skrze 2 opatření. Specifický cíl 5.1.4. se zaměřuje na rozšíření informování občanů na webu MPSV a ePortálu ČSSZ a jeho rozšíření o další informace.

Dvě opatření mají být plněny průběžně v letech 2023-2025.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 5.1

Obě opatření jsou plněna průběžně.

Průběžně je plněno opatření zaměřené na rozvíjení služby IDA na ePortálu ČSSZ a dalších cest, jak umožnit všem pojištěncům, aby byly doplňovány další doby pojištění nebo náhradní doby pojištění průběžně na ČSSZ neevidovaných po předchozí analýze vhodnosti umožnění jejich zadání/doplnění pojištěncem z hlediska efektivnosti a míry vlivu na správnost odhadu výše důchodu. Cíl je průběžně plněn MPSV/ČSSZ. Ukládání chybějících dob pojištění je částečně umožněno prostřednictvím služby ePortál ČSSZ IDA. Od konce roku 2023 je dostupná i služba ZDOL (Žádost o důchod online), která umožňuje ukládání dokladů.

Opatření zaměřené na zajištění transparentního poskytování informací o výši důchodů a možnost doplnění chybějících údajů bylo **průběžně plněno** MPSV a ČSSZ. Občané jsou informováni o výši důchodu prostřednictvím služby IDA, která se pravidelně vyvíjí v souladu se změnami legislativy. Doplnění chybějících informací je možné jak digitální formou, tak osobní návštěvou nebo zasláním dokumentů poštou. ČSSZ také připravuje novou digitální službu „Moje konto“ na ePortálu ČSSZ, která bude propojena se službou IDA.

Strategický cíl 5.4 se člení na 4 specifické cíle, které jsou realizovány skrze 5 konkrétních opatření. Specifický cíl 5.4.1. cílí na vytvoření systému mapování a pravidelného vyhodnocování bezbariérovosti domácnosti/bytů v jednotlivých regionech. Specifický cíl 5.4.2. se zaměřuje na zajištění financování pro optimalizaci počtu bytů s dokončenými bezbariérovými úpravami a energeticky účinného bydlení, specifický cíl 5.4.3. se snaží podporovat vznik víceúčelových a mezigeneračních obytných zón nejen na venkově, 5.4.4. Zajistit podporu seniorů v legislativních a nelegislativních úpravách vztahujících se k bydlení

(zákon o podpoře v bydlení, starší lidé cílovou skupinou), 5.4.5. Ve spolupráci s katedrou architektury spolupracovat na doporučení směrem k mezigeneračnímu soužití, inovačním prvkům pro další uplatnění v systému.

Čtyři opatření mají být plněna průběžně během let 2023-2025. Jedno opatření mělo být splněno v roce 2024.

Vyhodnocení plnění strategického cíle č. 5.4

Z pěti opatření Strategického cíle č. 5.4 bylo jedno opatření částečně splněno a čtyři opatření jsou plněna průběžně.

Ministerstvo pro místní rozvoj **průběžně plní** opatření na mapování bezbariérových bytů (nejlépe v počtech po ORP). Vzhledem k tomu, že v ČR neexistuje ucelený systém evidující bytový fond, je kladen důraz na vytvoření nové administrativní aplikace. Ta bude založena na evidenci „bytu“ v Registru územní identifikace adres a nemovitostí. Tento systém přiřadí každému bytu jedinečné identifikační číslo a umožní efektivnější sdílení informací mezi veřejnou správou, čímž se zlepší správa a identifikace bytového fondu v různých agendách.

MMR také **průběžně plní** opatření na zřízení dotačního titulu pro výstavbu bytů bez bariérové úpravy a energeticky účinného bydlení založeného na principech univerzálního designu. V roce 2024 MMR úspěšně realizovalo výzvu „Bytové domy bez bariér“ prostřednictvím Státního fondu podpory investic.

V roce 2024 MMR **průběžně plnilo** opatření, které se zabývalo podporováním vzniku mezigeneračních obytných zón prostřednictvím několika iniciativ. Program Dostupné nájemní bydlení umožňuje výstavbu nájemních bytů pro domácnosti s průměrnými příjmy do 8. příjmového decilu, čímž podporuje sociální a generační mix.

V roce 2024 MPSV a MMR **částečně splnily** opatření zaměřené na zajištění dostupnosti nájemního bydlení pro zvláště potřebné skupiny obyvatelstva, včetně seniorů. Bylo předloženo několik legislativních změn, včetně Zákona o podpoře bydlení, který cílí na osoby ohrožené bytovou nouzí, včetně 410 tisíc seniorů. Zákon zahrnuje preventivní nástroje a podporu bydlení s garancí pro majitele, podporované obecní bydlení a asistenci v bydlení. Seniori jsou také chráněni novelou zákona o Státním fondu podpory investic, která umožňuje uzavření dlouhodobějších nájemních smluv pro seniory. Vláda schválila tento zákon v červnu 2024, a nyní čeká na druhé čtení v Poslanecké sněmovně. Očekávaná účinnost je od ledna 2026.

Ministerstvo pro místní rozvoj také **průběžně plní** opatření na podporu inovativních prvků mezigeneračního bydlení ve standardních bytech, a to prostřednictvím platformy Housing

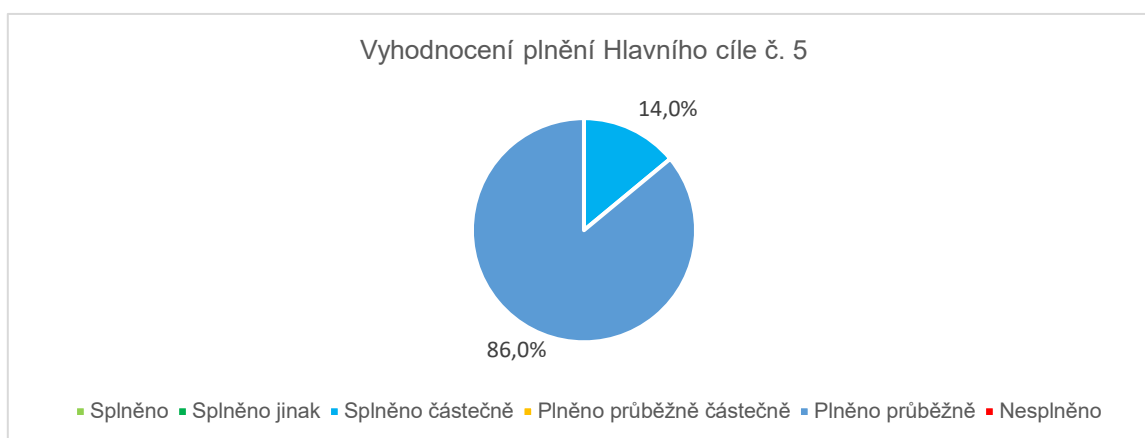
Investment Advisory Hub, která vznikla v roce 2024. Tato platforma, realizovaná Státním fondem podpory investic, spojuje odborníky z různých sektorů a zaměřuje se na zlepšení efektivity veřejných investic do bydlení v ČR. Platforma zahrnuje české i zahraniční experty, kteří pracují na zkvalitnění přípravy programů a politik, efektivnějším využití nástrojů podpory bydlení a sdílení osvědčených postupů. V rámci iniciativy Nový evropský Bauhaus se Česká republika zapojuje do podpory udržitelnosti, estetiky a inkluze ve veřejném prostoru.

Hlavní cíl č. 5 obsahuje celkem 7 konkrétních opatření, z nichž 6 má být plněno průběžně v rozmezí let 2023-2025 a jedno opatření bylo splněno v roce 2024. Strukturace hlavního cíle je uvedena v tabulce níže, míru naplňování opatření znázorňuje graf níže.

Dvě opatření Hlavního cíle č. 5 byla splněna částečně a pět opatření je plněno průběžně.

Tabulka 5: Strukturace hlavního cíle č. 5

Hlavní cíl č. 5		
Strategický cíl	Počet specifických cílů	Počet opatření
5.1	1	2
5.4	4	5
Celkem	5	7

ZÁVĚR

Zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023–2025 za roky 2023 a 2024 (+ průběžná plnění) obsahuje celkem 25 opatření, jejichž naplňování zobrazují tabulka a graf níže.

Celkem bylo splněno šest opatření Akčního plánu, jedno opatření bylo splněno jinak, tři opatření byla splněna částečně, dvanáct opatření je plněno průběžně a 3 jsou plněna částečně průběžně.

Tabulka 6: Přehled plnění opatření obsažených v Akčním plánu

	Splněno	Splněno jinak	Splněno částečně	Plněno průběžně	Plněno částečně průběžně	Nesplněno
Počet opatření	6	1	3	12	3	0

